

שם פרטי ושם משפחה: \_\_\_\_\_

כיתה: \_\_\_\_\_

## בעד החלון - דוח תצפית

משימה זו נועדה לביצוע בבית. לרשותכם שלושה ימים. לפני שתתחילו במשימה בעצמכם, מומלץ לקרוא בכיתה, בסיוע המורה, את הסיפור הקצרצר שלפניכם, את דברי ההסבר למשימה ואת ההנחיות לביצועה.

### בעד החלון<sup>1</sup>

- |  |    |
|--|----|
| ראיתי את הנערים הקטנים, וגם את בְּנֵי* ביניהם,             | 1  |
| חוטפים ומלקטים את האגוזים הנושרים בְּסֶעַר מעץ האגוז       | 2  |
| האדיר שממול ביתנו. אֵי-אֵי - עוקבות עיני אחרי שלי - חטפן   | 3  |
| גרוע הוא מאוד! הנה הוא עָט אל המַפֵּל - וְאַחַר כבר השכים  | 4  |
| וחטף.  | 5  |
| רואה אני, שהוא יבוא וכיסיו ריקים. רְפִיזָן זה ירש ממני. גם | 6  |
| אני בילדותי לא יכולתי לחטוף. חברי חטפו ומילאו את כיסיהם.   | 7  |
| ואני העליתי חרס.   | 8  |
| לא טוב, לא טוב. סימן רע הוא זה לו ולמלחמת קיומו בעתיד.     | 9  |
| תקנותי היחידה היא, שעד שיגדל יתהווה סדר עולם כזה           | 10 |
| שלחטיפה לא יהיה בו מקום.                                   | 11 |
| תקנותי היחידה.   | 12 |

\*בְּנֵי = הבן שלי

<sup>1</sup> ג', שופמן, "בעד החלון", בתוך: שלכת, סיפורים (בחרו 2 והוסיף אחרית דבר, חיים באר), תשנ"ד, עמ' 149. © הוצאת ספרים עם עובד.

## הסבר כללי

בסיפור הקצר של גרשון שופמן, **בעד החלון**, הדובר (המספר) מעלה לא רק בעיה אישית, אלא גם בעיה חברתית-כללית. במישור האישי הבעיה שמציקה לאב, הדובר, היא, שבנו מפגין יכולת עלובה בחטיפת אגוזים לעומת חבריו ועל כן מעמדו בחברת הילדים נחות. במישור החברתי-הכללי מוצגת תופעה בעייתית והיא שהחטפן הוא שמצליח. האב אומר בסיפור כך: "תקוותי היחידה היא, שעד שיגדל יתהווה סדר עולם כזה שלחטיפה לא יהיה בו מקום". ומהו סדר העולם שבו אתם חיים? במשימה זו תתבקשו לצאת ולהתבונן בסביבתכם הקרובה, כדי לבדוק ולתאר איזה מקום תופסת תופעת ה"חטפנות" בעולמכם.

## הנחיות לביצוע המשימה

1. בחרו לעצמכם **מוקד לתצפית** מתוך הרשימה של מוקדי התצפית האפשריים שלפניכם:
  - תחנת ההסעה בבית-הספר בתום יום הלימודים – ההמתנה בתחנה או העלייה לאוטובוס;
  - אוטובוס המסיע תלמידים – התנהגות הנוסעים או הירידה מן האוטובוס;
  - תלמידים המשחקים בכדור במגרש בית-הספר, בהפסקה – לפני המשחק ובמהלכו;
  - שעת שיחה ודיון – אופן הדיבור וההתנהגות של ילדים (או של מבוגרים);
  - עמדות המחשב (בספרייה, בכיתות או במסדרונות) בבית-הספר, בשעות ההפסקה;
  - מתקני מים או מכונות אוטומטיות למזון בבית-הספר, בשעות ההפסקה;
  - ילדי הגן בשעת משחק בבית, בחצר או בגן שעשועים;
  - תורים בסופרמרקט בשעת לחץ;
  - נושא אחר לתצפית (יש לקבל על כך אישור מהמורה).

## תיעוד התצפית בשטח

2. צאו לשטח **וערכו תצפית**. במהלך התצפית שאתם עורכים, תעדו את מה שאתם רואים, בכתב, בצורה ראשונית, וגם – אם אפשר – בקלטת וידאו או בקלטת שמע. את דף התיעוד שהכנתם יש להגיש למורה במועד שייקבע. על-מנת לתעד את התצפית בדיוק, צאו לשטח עם דפים וְכָלֵי כתיבה. אם אפשר, הצטיידו גם בַּנְשֵׁמֶקוֹל או במצלמת וידאו. תעדו בכתב, ואם אפשר במצלמה או ברשמקול – פרטים מסוגים שונים, כגון: נתונים על המקום ונתונים על הדמויות (כולל גדלים וכמויות), תיאור ההתרחשויות, ציטוטים של קטעי דיבור ותגובות לא מילוליות, כגון מבטים, ועוד. אספו פרטים רבים ככל האפשר, כדי שתוכלו בסופו של דבר לצייר תמונה מלאה של האירוע שאותו אתם מתעדים. כדאי לשתף בהתבוננות את כל החושים, ולתאר גם צבעים, ריחות וקולות. שימו לב – תעדו עובדות, ולא דעות או מחשבות. הגישו את התיעוד הזה בדף כמו שהוא, בלא תיקונים ועריכה. כמובן, אפשר להוסיף לדף התיעוד גם קלטת וידאו או קלטת שמע של ההתרחשות.

מלאו את **טופס ההצעה לתצפית** שבעמוד זה, והגישו אותו לאישור המורה במועד שייקבע. צרפו גם את דף התיעוד שלכם, תוכלו לכתוב את הדוח השלם רק לאחר אישור המורה.

### טופס הצעה לתצפית מהתלמיד/ה למורה

שם התלמיד/ה: \_\_\_\_\_ תאריך: \_\_\_\_\_

נושא התצפית: \_\_\_\_\_

המקום והזמן: \_\_\_\_\_

הנפשות הפועלות: \_\_\_\_\_

מגבלות התצפית: \_\_\_\_\_

תיאור קצר של ההתרחשות (על-פי דף התיעוד): \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

בתודה,

שם וחתימה

### מהמורה/ לתלמיד

קראתי את הצעתך לתצפית.

אני מאשר/ת את הצעתך.

לא ניתן לאשר את הצעתך כי: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

חתימת המורה

## כתיבת דוח התצפית וההתרשמות האישית

כתבו את דוח התצפית השלם (בהיקף של עמוד עד עמוד וחצי). הדוח צריך להתבסס על התייעוד של שלב התצפית (סעיף 2).

.4

02 \_\_\_\_\_

03 \_\_\_\_\_

הגישו את הדוח בדפים נפרדים על-פי הפירוט שלפניכם:

- נושא התצפית
- שם המתבונן (הכותב/ת)
- תאריך התצפית והשעה
- מקום התצפית
- הנפשות הפועלות
- מגבלות התצפית
- תיאור מפורט של ההתרשמות
- תיאור המחשבות והרגשות שלכם.

התייחסו בכתיבתכם למשאלת המספר בסיפור **בעד החלון**.  
זה הזמן לחזור ולקרוא את הסיפור, ולקשר בינו לבין התופעות שציינתם בתצפיתכם.